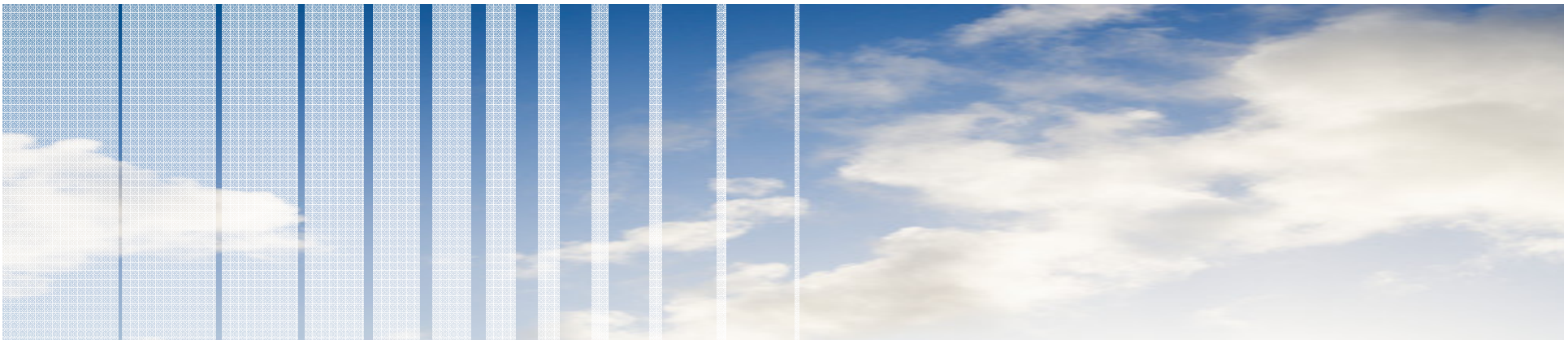

Planbureau voor de Leefomgeving

Wijkeconomie; relaties tussen bedrijvendynamiek en leefbaarheid

**Ruimteconferentie
3 november 2009, Rotterdam**

Achtergrond

- **Behoeft**e aan een sterker fundament van de 'economische pijler' van het wijkenbeleid: relatie tussen leefbaarheid en bedrijvigheid
- **Onze doelen** zijn om inzicht te geven in recente trends in de wijkeconomie èn in de relatie tussen bedrijvigheid en leefbaarheid in wijken (gecontroleerd voor andere wijkkenmerken).

Vraagstelling onderzoek

1. Welke trends zijn af te leiden uit de recente economische ontwikkelingen in wijken?
 - type bedrijven in welk type wijken, ontwikkeling en componenten van bedrijvigheid
2. Wat is de relatie tussen bedrijvigheid en leefbaarheid in de wijk?
 - Wat is het effect van de leefbaarheid van de wijk op de bedrijvigheid in de wijk? (m.n. op aanwezigheid en functioneren van bedrijven)
 - Wat is het effect van de bedrijvigheid op de leefbaarheid in de wijk? (m.n. op leefbaarheidsveranderingen)
 - In hoeverre is er sprake van een binding van bedrijven met de wijk?

Vraagstelling (focus nu)

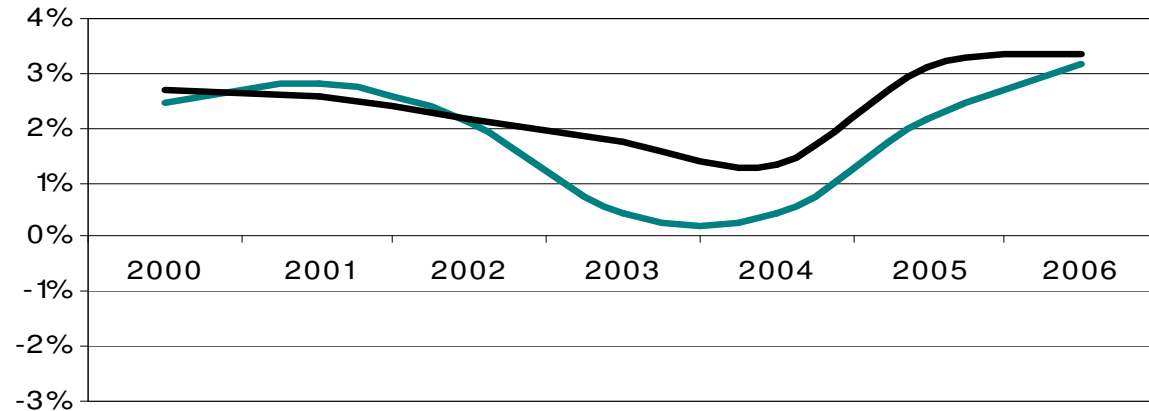
1. Welke trends zijn af te leiden uit de recente economische ontwikkelingen in wijken?
 - type bedrijven in welk type wijken, **ontwikkeling en componenten van bedrijvigheid**
2. Wat is de relatie tussen bedrijvigheid en leefbaarheid in de wijk?
 - **Wat is het effect van de leefbaarheid van de wijk op de bedrijvigheid in de wijk? (m.n. op aanwezigheid en functioneren van bedrijven)**
 - Wat is het effect van de bedrijvigheid op de leefbaarheid in de wijk? (m.n. op leefbaarheidsveranderingen)
 - In hoeverre is er sprake van een binding van bedrijven met de wijk?

Trend (1): het is roeien tegen de stroom in

Groei vestigingen
(gemiddeld/jaar)

NL: + 2,1%

WW: + 1,7%

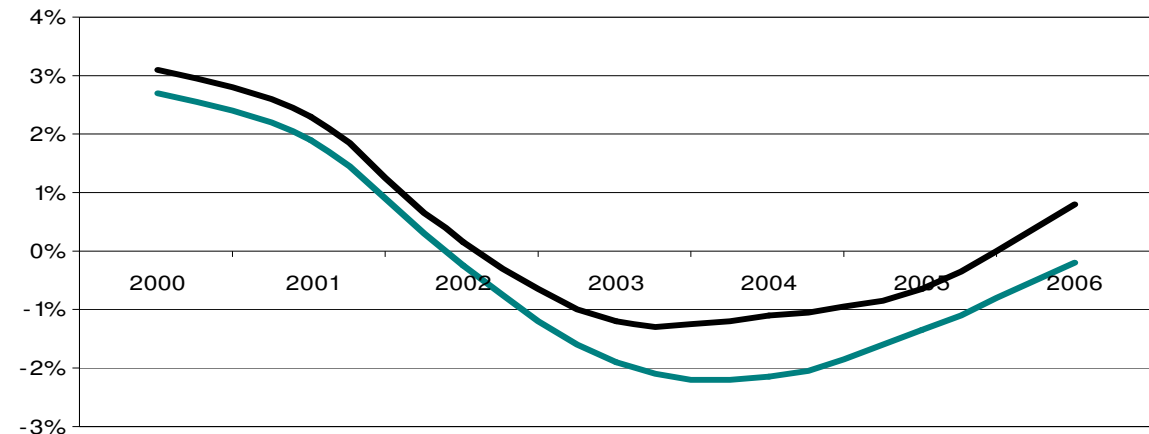

— Vestigingen in woonwijken
— Totaal vestigingen

Groei banen
(gemiddeld/jaar)

NL: +0,46%

WW: - 0,18%

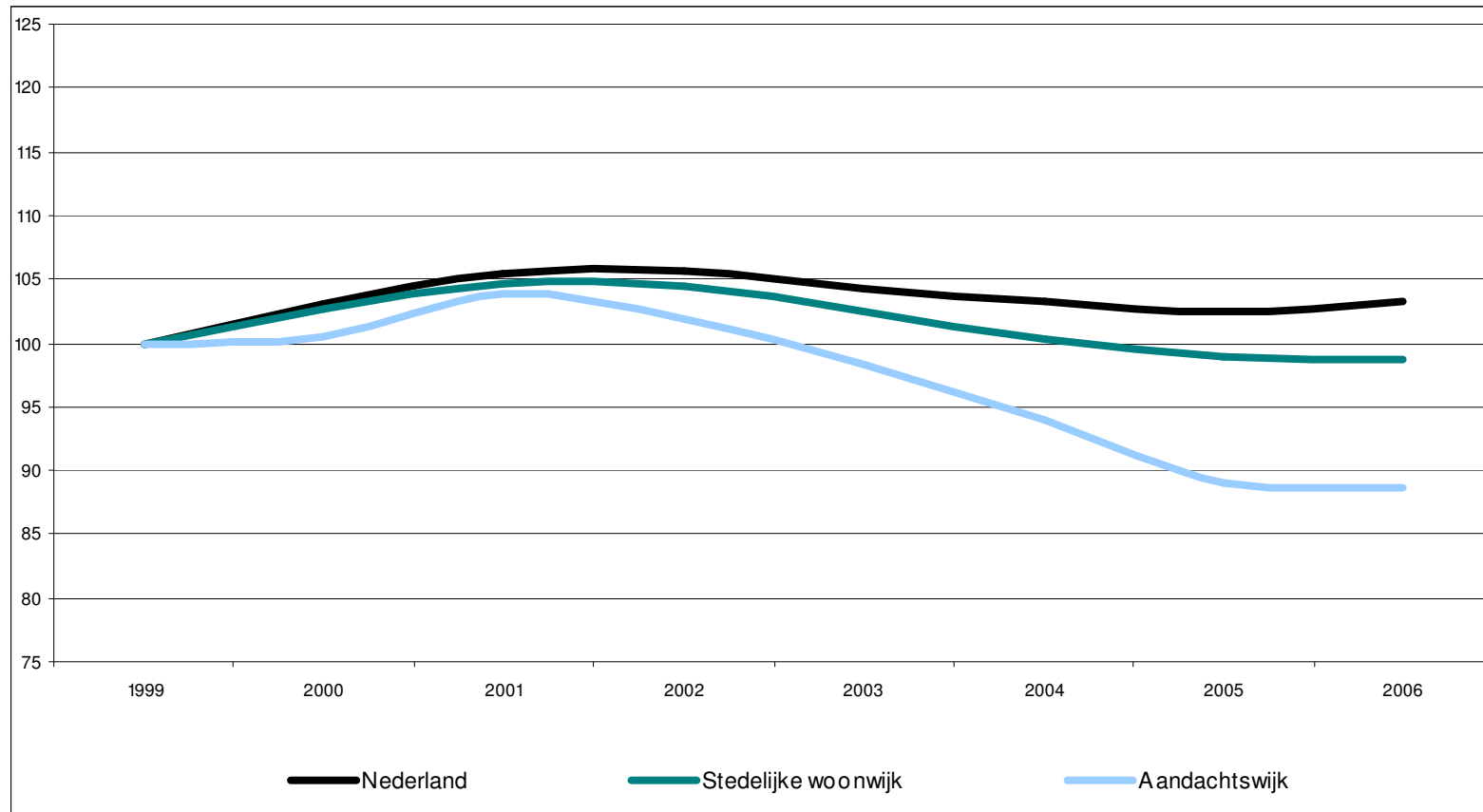

— Werkgelegenheid in woonwijken
— Totale werkgelegenheid

geldt voor alle sectoren en iedere omvangklasse

Trend (2): zeker in aandachtswijken

Ontwikkeling banen 1999-2006, indexcijfers (1999 = 100)

Trends (3)

- Wijken kennen een hoge turbulentie (veel oprichtingen, maar ook veel opheffingen): geen verklaring voor een achterblijvende ontwikkeling
- Vooral een lager aantal **groeierende bedrijven** en een **vertrekoverschot** vormen een verklaring.
- Deze staan niet los van elkaar: bedrijven die verhuizen groeien twee keer zo hard als niet-verhuizende bedrijven. En: bedrijven die de wijk verlaten groeien nòg harder dan verhuizende bedrijven in het algemeen.
- Wijken kenmerken zich als een 'startlocatie' en in veel mindere mate als een 'groeilocatie'.*

*of 'blijflocatie' voor kleinschalige (niet groeiende) bedrijvigheid

Trends (4)

- Aandachtswijken vallen extra op: op alle componenten van bedrijvendynamiek scoren aandachtswijken benedengemiddeld, resulterend in een ondergemiddelde groei van het aantal bedrijven en banen. Het grootste effect komt voor rekening van vertrekkende bedrijven.

Effect van de leefbaarheid op bedrijvigheid?

Vertrekkend vanuit twee functie:

1. De wijk als broedplaats voor nieuwe bedrijven (oprichtingen)
2. De wijk als lokaal productiemilieu (verhuiskans, overlevingskans, groeipotentie)

Uitkomsten multilevel analyses

	1. Oprichtingen			2. Verhuiskans			3. Overleving		4. Groei	
	Alle	ZaDie	Cons	Alle	Uit Wijk	Nieuw	Alle	Nieuw	Alle	Nieuw
WERKLOOSHEID	0	0	--	0	0	0	--	--	0	0
LEEGSTAND	0	0	0	++	0	0	--	0	0	0
BEDRIJFSINBR.(GEWELD)	0	0	0	0	0	0	--	-	++	++
OVERLAST	0	0	++	++	0	++	0	0	0	+
VERLOEDERING	0	0	0	0	++	+	0	--	0	--
AANDACHTSWIJKEN	0	0	0	++	pm	pm	--	--	0	0

Gecontroleerd voor wijkenmerken (1) en bedrijfskenmerken (2-4)
 Nog doen: 'niet-diensten modellen' en 'additioneel / imago effect van aandachtswijken'